

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETESEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Tarsszerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

Jog és kötelesség

kérdése áll most Magyarországon homlok térben.

A kormány és annak pártja a legridegebben elzárkózik az igazságos jog kiterjesztésnek még a gondolata elől is és olyan javaslatot terjesztett az ország elé, amely még csak félrevezetésnek, porhintésnek is durván átlátszó. Mindenki, aki tisztán látó, aki nem akar mást látni, mint amit eléje tettek, annak tudnia kell azt, hogy a Tisza—Lukács féle új „választói jogi javaslat” nemcsak hogy nem demokratikus, nemcsak hogy nem haladó, hanem visszafejlődő reakció, jogfosztó, amelynek tendenciája világos, az, hogy amíg Magyarország dolgozó, államfenntartó népének százalérai jogot kérnek, jogot követelnek és jogért harcolnak, addig ráerőszakolnak a nemzetre egy olyan „választói törvényt”, amely lassan, de biztosan szűkebb és szűkebb körre szorítja a politikailag jogosultakat.

Hogy ez mennyire igaz, azt bizonyítják azok a kilépők, akik a mungótábornak hátat fordítva, világosan ezt bizonyítják, de bizonyítja ezt különösen a javaslat maga, a statisztikája, az indokolása és az, hogy a reakciós konzervatív elemek, akik mindig a nép elleneségei voltak, szözeata rajongó örömköltőréssel fogadták azt a szégyenletes javaslatot, amely a lassu, de biztos visszafelé való haladást állandósítaná.

És amíg a jogkiterjesztésben ilyen szűkebbül a kormány, addig egészen bősegesen osztja az ország lakosságára a kötelességeket. Éppen most vonták el a jogfosztottak ezreinek gyermekét a polgári foglalkozástól, hogy teljesítse az állammal szemben fennálló polgári kötelességét, amelylyel tartozik esetleg testi épsége és élete árán is. És éppen most akar újabb és újabb anyagi terhet róni a polgárság nyakába a kormány.

A kettős ostorcsapás azonban végre felrázta a polgárságot mélységes, lethargikus álmából és zárt sorokban indul hadba a jogfosztó rendszer ellen.

Hisszük és merjük remélni, hogy Baja város népét is ott találjuk a jogokért küzdők csatásorában.

F.

A közigazgatási bizottság

te nap délelőtt tartotta ülését, amely ülésnek lefolyásáról már annál is inkább kellene tudósítást hoznunk, mert hisz az ülésen ilyen célból jelen meg a munkatársunk. Csak hogy egy kissé nehéz, szinte keresztülvihetetlen feladatot vállal magára az, — akár újságíró, akár bizottsági tag — aki az ezen ülésen történetekről akar beszámolni.

Láttunk már bizottsági üléseket, amelyeken diskuráltak, láttunk már olyan üléseket, amelyeken sokat diskuráltak. De olyan kedélyes ülést, mint aminő a szerdai volt, még soha. Tudjuk mindannyian, hogy a közigazgatási bizottság egy igen-igen fontos szerve a közigazgatásnak.

Ide kerülnek adóügyi, kihágási, fegyelmi és egyéb ügyek felebbezesei. Ekzszienciákról, emberek sorsáról kell határozni ezen az ülésen. És itt számolnak be a közigazgatás egyes ágainak a működéséről, az árvaügyek egy része itt nyer elintéztést. Ezt csak azért kellett hogy elmondjuk, hogy megértésük, hogy miért reklamálunk mi a közigazgatási bizottság referensei részére nagyobb figyelmet.

Hiszen tapasztaltunk mi már nehányszor figyelmeltenséget, de ilyen bántott még soha. Hogy csak egy dologra mutassunk rá, a a tiszt főorvosnak hosszú és igen fontos jelentése teljesen belevezett az általános zsvajba. Hiába olvasott fel jelentést, nem figyelt rá senki. Az asztal egyik sarkán is, a másikon is apró diskuráló csoportok képződtek és az emberek teljesen megfélekedtek arról, hogy ők most egy elég fontos ülésen vannak. Nem is igen volt ott ember, aki megértette volna a pénzügyigazgatót, a tanfelügyelőt, avagy akárkinek a jelentését.

Régen kísérik figyelemmel a közigazgatási bizottságban az általános kaszinózást és végre itt volt az ideje, hogy szóvá tegyünk. Hiszen az a szegény ügyes-bajos ember nem azért keresi fel felebbezésével a bizottságot, hogy az ügyét egy jó viccel, avagy —

ami még annál is rosszabb — általános diskurzussal eltemessék. Van a közigazgatási bizottság olyan komoly szerv, hogy megérdemli, hogy az üléseit magok a tagok is komolyan vegyék.

A tegnapi ülésről szinte képtelenek vagyunk beszámolni. — Annyit megtudtunk jegyezni, hogy a bizottság megalakította az albizottságokat, amelyek között van egy új is, az adóügyi albizottság. A rendőrséghez 42 helyben és 27 vidéken elkövetett bűncselekményben tettek feljelentést.

Hogy az árvaszéki ülnök miről is mit jelentett, azt a nagy zsvaj már csak sejtetni engedi.

A tiszt főorvos jelentése szerint — amennyire elleshettük — a közegészségügy állapota nem volt egészen kiellégítő, azonban hevenyfertőző megbetegedések csak szórva nyosan fordultak elő. A kórház betegforgalma nagy volt. Negyvenhét születés és 46 halálozás fordult elő.

A pénzügyigató jelentéséből csak annyit leshettünk el, hogy az idén kevesebb adó folyt be, mint a múlt évben.

A tanfelügyelő tett még jelentést és azzal az ülésnek vége is volt.

F.

Sétálok az utcán

de nem ám a reggeli órákban, avagy alkonyatájban. Eleget bosszankodik az ember alkonyatkor, amikor a fényesen kivilágított kávéháznak »ahogy mi kinézünk« asztaltársaságot elhagyom és megyek az utcán, kénytelenek vagyunk csetleni-botlani. Ez azonban még semmi. De reggel, reggel! Valóságos veszedelem a hajnali vonatokhoz kijárni. Egyetlen-egy utcai lámpa nem ég sehoh, semerre sem és a vonatokhoz gyalog igyekvő utasoknak a szó igaz és való értelmében a testi épsége van veszedelemben.

Hiszen szép-szép a spórolás, de talán annyira mégsem volna szabad takarékoskodni, hogy abból esetleg a polgárság nyak- és láb-törése származhatik. Hát aki csak teheti hajnalban, reggel 5—6 órakor maradjon otthon és ki ne mozduljon az utcára. Elég ha nap-pal sétál. Akkor is láthatja, hogy például a Budapesti-uton levő összes fákat tönkretették a suhancok, akik kis baltával faragcsálják azokat.

Majd sétálunk mi még az utcán és elmondjuk az akkor tapasztaltakat.

TELEFONHIREK.

Bpest 1913. január 9.

Általános sztrájk

proklamálást tervezik a szociáldemokrata pártszervezeiben a január hó 20-ki pártgyűlésen. Erre vonatkozó utasításokat hoz a Népszava mai száma. Ugylátszik ebből kifolyólag történt ez az intézkedés, hogy a hét elején a Népszavának megadott kolportázs engedélyt újra megvonta.

Pestvármegye

hetfőn mozgalmas közgyűlést tart, amelyen elítélő határozatot fognak hozni a kormány adótörvénye és választói jogi jaaslata ellen

Békésen

intézték el az éjszaka a Zichy Aladár és Tisza István féle affért. Zichy megbízottai megmagyarázták, hogy a lapok rosszul reprodukálták a levelét.

Békétárgyalások

tovább fognak folyni. Az angol külügyi államtitkár azt javasolja a balkán hatalmaknak, hogy bizonyos kikötések mellett hagyassék meg a törököknek Drinápoly. Erről a javaslatról folyt a tanácskozás Csataldzsánál is és — mint Konstantinápolyból jelentik — ezt a javaslatot el is fogadják.

NAPIHIREK.

Halalos kimeneteli parbaj hírét hozta tegnap este a taviró. Pakson két orvos között munkásbiztosító pénztári ügyből kifolyólag erősebb nézeteltérés volt, amelynek során az egyik orvos dr. Singert, Singer Sámuel bajai kereskedő fiát megsértette. Singer dr. provokáltatta kollegáját. A felek pisztoly-párbaiban állapodtak meg, amelyet tegnap vívtak meg Pakson. Az első lövés dr. Singert szíven találta, aki menten meghalt. Tegnap értesítették a Baján lakó apát a tragikus kimeneteli párbaíró. A szerencsétlen apa azonnal Paksra utazott, ahol azonban már csak fiának holtestét, özvegyét és három kicsi árváját találta. A szerencsétlen család iránt Baján általános a részvétel.

Elmebeteg az utcán. Az Estben olvasuk, hogy Pécsen elfogtak egy elmebeteg öregasszonyt, akiről megállapították, hogy Bajaszentsívtváni illetőségű és hozzátartozói

ugy hagyták el az utcán, hogy a rendőrség gondjaira legyen bízva. A szerencsétlen öregasszony kilétéről sem Baján sem Szentistvánon nem tudnak semmit.

Az ünnepnapok s a bíróságok. X. Pius pápa a »Motu proprio de diebus festis« címmel kiadott iratában tudvalevőleg felmentette a híveket a misehallgatás kötelessége és a szolgai munka tilalma alól Urnapján, Karácsony, Husvét és Pünkösd másodnapján. Gyertyaszentelő Boldogasszony napján (február 3-án), Gyümölcsoltó Boldogasszony napján (március 25-én) és Kisasszony napján (szeptember 28-án). Mivel azonban a napok ünnepi jellegét nem szüntette meg, Székely Ferenc dr. igazságügyminiszter elrendelte, hogy a megjelölt napokat az igazságügyi hatóságok ügyviteli szempontjából továbbra is ünnepnapoknak kell tekinteni s a királyi ügyészségek részére kiadott hivatalos nap-tárban vörös betűkkel kell feltüntetni.

A női ruhás férfi, akit minap az utcán letartóztattak, még mindig a rendőrség foglya. Az elfajult ember egyáltalán nem hajlandó a rendőrségnek semmiféle felvilágosítást adni. Minden percen más-más adatot mond be, amelyek utóbb valótlanoknak bizonyulnak. A rendőrség most keresi az illetőségét a furcsa embernek, hogy oda toloncolhassák.

A Bajai Szociáldemokrata-párt a következő felhívást adta ki: »Felhívás! Munkások! Polgárok! A bajai szociáldemokrata párt 1913. évi január hó 12-én (vasárnap) délután 2 órakor a Bárány-Szálloda nagytermében nyilvános népgyűlést tart a következő napirenddel: A kormány választójogi törvénytervezete. Előadó Budapestről érkezik. Munkások! Polgárok! A nép ellen szót reakciós választójogi tervezetnek megismerése és ellene való tiltakozás megkívánja, hogy a népgyűlésen pártkülönbség nélkül tömegesen részt vegyünk. Tisztelettel a Bajai Szociáldemokrata-párt.«

A Kath. Legényegylet liceum előadásainak sorozata vasárnap kezdődött. Az ipartestület nagyterme zsúfolásig megtelt a tudni vágyó közönséggel. Nagy élvezettel hallgatták Bellosis tanár tanulságos előadását vármegyénk ősi népszokásairól. A képezdei növendékek éneke, László ügyes kupléja, Bosnyák Ilonka lágy, könnyekre indító műdala zajos tetszést aratott. Páratlan sikere volt az előadott vigjátéknak is.

Garán jegesmedvét lőttek. Garán, mint levelezőnk írja, majdnem jegesmedvét lőttek, ha szegény pára lövések közben kutyává nem vedlett volna. Az állattant nem a legjobban ismerő Nimród fia az északi jegestengernek képzeleivén községünknek nyugati oldalán elterülő Sóstavát. A jeles vadász a mestergerendáról levett ócska kalendárium olvasásába volt merülve A szellemi abrak a jegesmedvéiről szólt. Ásílalabizálván eme az állatban számottevő alakot, mint gondos házigazda lefekvés előtt tanyáját gondosan

körüljárta. Az est szürkületében egy hatalmas fehér, lompos állatot látott. A magába szuggerált tudomány jegesmedvét fedezett fel benne. Egy! Kettő! lövésre készen a puska. Három! a két ravasz egyszerre elcsentent és a szegény állat végig nyújtózkodott a fagyos rögön. A közeli házakból csak úgy özönlött a népség a még nem látott ritka állat megtekintésére. Hosszas tanácskozás után, mely idő alatt a balkáni kérdés kedvező lefolyását is el lehetett volna intézni, megállapították, hogy a jegesmedve sem északról nem jött, sem pedig valamely állatserglet szökevénye. Hanem egy egyszerű juhász-kutya, mely a közeli birkanyáj őrzésére indult. A kötelességtudó hű állatot legjobban fájlalta banya Pájó, a juhász. Különben semmi baja! Ha Bácsor-das szamarat tud lőni a Mosztonga ingoványos réjtjében, mért nem lőhetnének mi garaiak jegesmedve helyett kutyát? Ezzel Bácsmegeye monográfiája egy csodaséttel bővült.

A baja—mélykúti ut építése most már teljesen befejeződik és így a forgalom ezen az útvonalon egészen átalakul. Megszűnik az eddigi mizeriák. Sőt amint értesültünk a forgalom gyorsabb és modernebb lebonyolítása érdekében kétféle terv is van forgalomban. Az egyik egy közönséges lóvonatu társas kocsit, a másik pedig egy autóbussz járatás. Hogy a kettő közül melyik valósul meg, az ma még kérdéses.

A szerencsevadászok. Fodor Károly segédszerkesztőnknek a debreceni Csokonay kör irodalmi pályázatán dicsérettel kitüntetett színműve február hó második felében kerül ki a sajtó alul. Előfizetéseket és megrendeléseket elfogad a Corvin-nyomda (Baja, Mátyás király-tér 8). A mű ára 2 korona.

Csak a Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják hogy ez csakis a magvak rovására és a vévők kárára lehetséges.

Teljesen díjtalanul kapja meg mindenki az összes cipő- és bőrkereskedésekben a művésziessen kiállított »Berson« fali naptárt, amelyet a »Berson« gummisarok gyárosai tisztelt vevőiknek újévi ajándékkul felajánlanak.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalékos megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készíttik a rumot és likőroket. Számatalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknak prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Korcsolyák

Confessa, Marquise, Jégkirály, Kondor, Columbus, Jégvirág, továbbá a szabályozható Blitz Glória-Blitz Moment, Tell, Blösta, Express egyszerű és vésett faipai, valamint csiszolt és nikkelt ki-vitelben nagy választékban legjutányosabb

árban

Drescher Gyula

vaskereskedésében

kaphatók.

Eladó háztelek

Megtudható Tománovics Mátásnéni,
Szegedi-ut 13 szám alatt.

Tanulók

fizetéssel felvétetnek.

Grünhut Miksa
nagykereskedő.

Azonnal kiadó.

Az állatvásártéren a disznópiaccal szemben (szegedi ut 24. sarok) egy korcsmahelyiség a hozzátartozó mellék helyiségekkel együtt.

Bővebbet, Szegedi ut 39.

Urilányok

saját fehérneműjük varrására fehérvarrónál felvétetnek. Elvállal varrást. Mészáros Lázár utca 10.

Eladó szőlő.

A bikityi uton egy 5000 négyszögöles szőlő, egy 2300 négyszögöles szőlő szabadkézből elutazás miatt eladó. Bővebb felvilágosítást ad. Králik József Baján, Damjanics-utca 26. szám alatt

Eladó ház.

Szent-Jánoson, Kápolna utcában egy cserepes és egy nádas ház, közvetlen egymás mellett szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Tarnai Antal Szent-János.

Asztalos-műhely áthelyezés.

Van szerencsém a t. község tudomására hozni, hogy asztalos-műhelyemet a saját házamba **Rigó-utca 3. sz.** Frangenberg kőfaragónak részsut, helyeztem át. Mindenféle épület- és bútorkészítést, valamint árt. és szaktábla készítéseket és e szakmába vágó javításokat elvállalok.

Tisztelettel
SPIGLI SÁNDOR.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VII., József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák, Kitűnő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettek esküvők rendezése elfogadjatik. Esténként FARKAS VINCE hírneves cigányprimás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ. Szíves pártfogást kér *„Szabó Tivadar* tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Deló» v. főpincére.

A Neushlosz-féle

NASICI tanninyár
és
gőzfűrészes
részvénytársaság

**susine-
gurgjenovaci**

parketyára ajánlja kiváló minőségű szlavoniai tölgyfából termelt

parkettait

Értekezhetni lehet a részvénytársaság barcsi üzletvezetőjével

BARCSON

Gőzfűrésztelep. Telefonszám 15. Levél és táviratoim: Nasicgyár, Bares.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Szegedi-ut 67 sz. ház üzlettel együtt betegség miatt **eladó.**

Bővebb felvilágosítás nyújt

Kriszt Henrik

Baja, Szegedi-ut 67 szám.

Park-Szanatorium

Budapest, VI. Aréna-ut 84/b. Városliget.

A főváros legújabb szanatóriuma **sebészeti, urológiai és nőgyógyászati osztályokkal.**

A legmodernebbül berendezett **sebészeti és nőgyógyászati osztály** 4 műteremmel.

Az urológiai osztály, vese, hólyag és prostata betegek részére diagnostikus és gyógyító-felszereléssel.

Mérsékelt árak. Kívánatra prospektus.

Vezető főorvos:

Dr. MILKÓ VILMOS operateur.

Az urológiai osztály főorvosa:

Dr. LAKATOS VIKTOR.

5 fillérjébe

kerül Önnek egy levelező-lap, amelylyel Ön az én 4000 képet tartalmazó főkatalógusomat kérheti, amelyben dus választékot talál szűkségleti cikkekben, alkalmi ajándékokban. Mindenki díjtalanul és portómentesen kaphatja meg ezt a főkatalógust. Császári és királyi udvari szállító: HANS KONRAD szétküldési ház Brück, No 1408. (Csehország.) — Valódi: nickel zsebórák 4 K 20, 5 K és feljebb Nickel wecker órák 2 K 90 fill. Harmonikák 5 K. Hegedűk 5 K. Revolver 6 K.

Férjet keresnek:

gazdag délamerikai fiatal özvegy, 24 éves orosz k. a. 50.000 rubel vagyonnal, néhány bécsi és magyar hölgy 50—200.000 korona vagyonnal, 22 éves német árvaléány 400000 márká vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy és özvegy. Komoly szándékú uraknak (vagyon, vallás, foglalkozás mellékes) díjtalan felvilágosítást ad: SCHLESINGER, BERLIN 18.

Törley

Siessen addig, míg nem késő egészségedet visszaszerezni!

Egy jelentéktelenné léteső megállás az összes légcsőszerek legkülönfélébb megbetegedését vonhatja maga után. Iggyakosságnak idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás csak későbbi veszélyes válságot, a megállásból eredő köhögés, rekedtség, megfázás, nehézlégzés és a légcsőszerek hirtelen megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvos előkezeléséig **Törley** készítmény. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér. Rendelhető meg utólagoslag az egyedüli forgalmazó:

Diana-gyógyszerár, Budapest, Márcy-körút 5. szám

SALVATOR

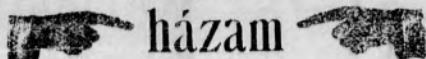

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

A Petöfi Sándor-utca 11. számu

házam

négy szobás lakással, összes mellékke-
lyis parkkal és nagy kerttel **kiadó.**
Dr. VALENTIN EMIL.

Jól főlő magyar lencse

literenként 40 fillérért kapható Bende
Imre utca 3. szám a „Központi” hátsó
kapuja mellett. — Ugyanott jó házi
szappan 76 fillérért.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pekete-fü cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határo-
zottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok ha-
szontalan utánzata van. Az eredetinek minden
egyes darabkáján rajta van a »Réthy« név.
1 doboz ára 60 fillér. **Mindenütt kapható.**
Csak RÉTHY félet fogadjanak el

BIOGLOBIN.

Vérbővítő ital! Új életet ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő
betegség, vagy súlyos lelki megrázkódás
következtében gyengének érzi magát, ki
vérszegény, kimerült, étvágytalan, fáradt,
vagy álmatlan, az ne használjon mást mint a

BIOGLOBINT

Fejlődésben elmaradt gyermekeknek érté-
kes táp- és erősítő-szer.

Egy üveg ára 3.50 K. Próbá üveg 2 K.

Kapható:

Schubert városi gyógyszertárban Zombor

2 üveg vételénél portómentesen szállítatik tehát sem-
miféle költség nincs!

Csak akkor valódi ha az üvegen cégem olvasható.

Zongorák és

Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — **Laubberger és Gloss, Geser Ferenc**

továbbá **Neuburger Adolf** gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál

Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül, 10 éves jótállás.

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

☞

**Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!**

valódi
**KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY**

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként
2-24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sírkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sírkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementcsövek 15-100 cm. átmérőig
Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.